

DRABAN CZ RÓBERT – VITÁL ATTILA

Vidéki rendszerváltók

1.

Az államszocialista rendszer vidéki sajtónyilvánossága Beszélgetés Kertész Sándorral és dr. Reszler Gáborral

1990-ben a tavaszi országgyűlési és az őszi helyhatósági választások közjogi és politikai értelemben egyaránt legitimálták az ellenzéki pártok és mozgalmak rendszerváltó törekvéseit. A többpárti demokrácia megeremtésében kulcsszerepet játszó, országos ismertségre szert tett politikusokról viszonylag sok tudományos publikáció, illetve médiatartalom született, azonban a vidéki Magyarország demokratikus ellenzékéről, az átalakulás folyamatának helyi társadalmi viszonyairól méltatlanul kevés tudományos és ismeretterjesztő munka látott napvilágot. Ezt a hiányt pótolja ez a sorozat, amely a nyolcvanas-kilencvenes évek fordulóján, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei településeken a demokratikus átalakulásban jelentős szerepet játszó személyek életútját hivatott feltárni. Az 1970–1980-as évek időmetszetét felölelő retrospektív interjúk célja, hogy az egyéni életpályák állomásain keresztül felidézzék a Szabolcs megyei demokratikus ellenzék megszerveződésének folyamatát, a rendszerváltás lokális eseménytörténetét.

A sorozat első része egyfajta korszakértelmezési keretként szolgál, így rendhagyó abban a tekintetben, hogy a beszélgetésnek nem egy, hanem két felkért közreműködője van, illetve abban, hogy az interjúalanyok újságíróként dolgoztak a nyolcvanas években; a megyei közéletnek nem alakítói, hanem tudósítói voltak. A sorozat 2021 novemberétől online rádióműsor, podcast formátumban is megjelenik a népszerű tartalommegosztó internetes platformokon.

DR – VA: *Az 1980-as évek a puha diktatúra időszaka Magyarországon. Ebben a korszakban a szabadságot már kevésbé korlátozza a kommunista hatalom, ugyanakkor a tájékoztatáspolitikát továbbra is magán viseli az önkényuralmi rezsimnek sajátos vonásait. Hogyan lehetne jellemezni a korszak első felének sajtónyilvánosságát?*

RG: Az államszocializmus időszakában a megyei sajtó elsősorban a propaganda eszköze volt. Szolgált a aktuálpolitikát, a párt politikáját, illetve a megyei vezetés útmutatásai szerint működött, hiszen az impresszumban is szerepelt, hogy a *Kelet-Magyarország* az MSZMP megyei bizottságának lapja. Igazából nem írták elő az újságírók számára, hogy mivel lehet foglalkozni és mivel nem, erre mindannyian

¹ <https://www.youtube.com/channel/UCK5uZaf2YVYKg21ktYxy-jA/videos>

ráérezünk, akik ott dolgoztunk. A nyolcvanas években két lábon járó cenzorral nem találkoztunk, de a belső cenzúra működött, és a témák kiválasztásánál is a propaganda volt az elsődleges: a munkaversenyek nyomon követése, az ötéves tervek végrehajtásával kapcsolatos tervmutatók, a kulturális élet fejlődésének eredmények. A gazdaság- és a belpolitikai témakörökben különösen erősen érződött ez a propagandajelleg.

DR – VA: *A hetvenes-nyolcvanas éveknek az a sajátossága, hogy kialakul egy új típusú nyilvánosság: az újságíró megtanul a sorok közé írni, az olvasó megtanul a sorok között olvasni, illetőleg a cikkek között szelektálni. Voltak-e viták, konfliktusok egy-egy írással kapcsolatban?*

RG: A saját munkámból azt tudom felidézni, hogy a Gulyás-fivérek készítettek egy dokumentumfilmet az 1970-es szatmári árvízről, annak következményeiről és az újjáépítésről. Az alkotást bemutatták, én pedig ismertető cikket írtam róla. A közlemény címében, vagy alcímében az *aranyvíz* kifejezés szerepelt, mert így emlegették a filmkészítők ezt a természeti csapást. A főszerkesztő-helyettes behívott magához és kifejtette, hogy ez így durva megfogalmazás, hiszen tragédiák történtek a településeken. Ezt a kritikát elfogadtam, ugyanakkor azzal érveltem, hogyha ez a természeti csapás nem következik be, akkor ezek a települések még mindig olyan lelakottak lepusztultak lennének, mint 1970 előtt. Esetenként voltak a cikkek tartalmával kapcsolatos kötelező egyeztetések, műhelyviták, akár rovaton belül vagy az újságíró és főszerkesztő-helyettes között. Viszont nem emlékszem arra, hogy valami írást letiltottak volna, vagy úgy adtak volna vissza, hogy ezt felejtse el.

DR – VA: *Sándor, a szakmai karriered karikatúrák készítésével kezdődött. Ez egy meglehetősen szarkasztikus vizuális műfaj. Volt-e esetleg olyan karikatúrád, ami a tűrőhatárt elérte, vagy meghaladta?*

KS: Nem, de ennek az az oka, hogy többnyire nem is lehetett eljutni odáig abban a rendszerben. A Tájékoztatási Hivatal folyamatosan szemlélte a lapokat és a felelős szerkesztő következetesen érvényesítette a politikai hatalom elvárásait az újságírókkal szemben. Emlékszem, főiskolásként rajzoltam egy butuska karikatúrát arról, hogy egy diák valamilyen szituációban pénzt kap a bizonyítványért. Angyal Sándor főszerkesztő-helyettes közölte, hogy ezt felejtsem el, mert ha azt Ekler elvtárs² meglátja, akkor a *Kelet-Magyarország* környékéről is el fog zavarni.

DR – VA: *A kulturális rovat védett területnek számított az újságon belül? Milyen elvárásokat támasztottak a kifejezetten kulturális újságírókkal szemben? Milyen volt a mozgástere a kultúrának a megyei napilapban?*

RG: Különleges elvárásra nem emlékszem. Volt egy belső rangsor a rovatok között, kétségtelen. A kulturális rovat jó esetben a harmadik helyen állt, a bel- és gazdaságpolitika után, ugyanakkor mégis fontosnak számított. A nyolcvanas évek közepén Baraksó Erzsébet rovatvezető kilobbizta, hogy a pénteki számban a második oldalon kapjunk legalább két hasábot, ami *Kulturális körkép* címmel jelenhetett meg. Valóban ki kellett harcolni, hogy a lap adott felületéből mennyit birtokolhatunk, milyen terjedelemben írhatunk mi, a kulturális rovatnál dolgozók.

KS: Nem volt nagy mozgástere az újság szerkesztőségének sem. Emlékszem arra az esetre, mikor terveztük a *Kelet-Magyarország* magazinmellékletét. Komoly kérdésként

² Ekler György, az MSZMP Szabolcs-Szatmár Megyei Bizottságának ideológiai titkára 1970–1988 között.

merül fel, hogy honnan lesz rá papír? A szocializmus idejében kontingensek voltak, a szerkesztőség számára meghatározták, hogy évenként mennyi tonna papírt használhat fel. A nyomda ennek megfelelő mennyiségű alapanyagot kapott a központi elosztásból. A megoldást a hozadék jelentette. Ez a kifejezés a szakmában a selejtet jelenti, ami úgy keletkezik, hogy a nyomdai beállítás során jó pár méter papír megy a kukába, azonban, ha ügyes a nyomdász, akkor viszonylag kevés selejt keletkezik. A Nyírségi Nyomdában a hozadékból maradt annyi papír, amennyiből ki tudták nyomtatni a *Kelet-Magyarország Magazin*t.

DR – VA: *Az államszocializmus sajtóirányítási rendszerének mechanizmusai a tartalomkészítés mellett az újságok technikai kivitelezésében is megmutatkoztak. Milyen hibívsókkal kellett szembesülni a Kelet-Magyarország tördelése és nyomtatása során?*

KS: Normális körülmények között a *Kelet-Magyarország* olvasható újság volt. Amikor az MSZMP Központi Bizottsága vagy a Parlament ülése zajlott, akkor szinte olvashatatlaná vált, egyszerűen azért, mert már a címdalton el kellett kezdeni közölni a pártapparátus által készített részletes broszúrákat. Egyébként nagyon sokat háborogtunk, hogy ezeket a propagandaanyagokat egy ember sem olvassa el. A legtöbb esetben már napközben megkaptuk a tájékoztató anyagokat a politikai vezetés számára különösen fontos eseményekről. Amikor az Országgyűlés ülésezett, akkor a Távirati Iroda előzetesen megküldte a hozzászólások szövegét. Nyilván nekünk előtérbe kellett helyezni a megyei képviselők megszólalásait. A politikai történésekről tudósító cikkek többnyire már az adott eseményt megelőzően elkészültek. Abban a rendszerben nem nagyon lehetett számítani meglepetésekre. Tudtuk, hogy a pártkongresszusokon vagy a parlamenti üléseken mit fognak kérdezni, és mit fognak válaszolni. A nyolcvanas években ugyanakkor voltak még embargós hírek. Tördelőszerkesztőként legtöbbször a nyomdában vártam, hogy feloldják az egyes eseményekkel kapcsolatos hír közlési tilalmát. Praktikus okokból volt, amikor két variációt is készítettünk, és vártuk, hogy a főszerkesztő jelezze, melyiket lehet nyomdába adni. Akkoriban az újságokat még ólommal szedték, annak a technikai elkészítése viszonylag hosszú idő volt. A tördelőszerkesztőnek nagyon pontosan ki kellett számolnia, hogy adott mennyiségű szöveg ólomból kiszedve, előre meghatározott méretben elférjen az újság oldalain. A késő esti órákban a várakozás miatt a nyomdászokra is nagy nyomás nehezedett, hogy az újság a hajnali határidőre, a vonatok indulásáig elkészüljön. Olyan nem fordulhatott elő, hogy a *Kelet-Magyarország* a szokott időben ne jusson el az olvasókhoz, ezt politikai kérdésnek tekintették. A tördelőszerkesztő számára a legfőbb instrukció az volt, hogy akármi is történik, úgy kell dolgozni, hogy az újságnak másnap reggel meg kell jelennie. Ezért az áttördelés miatt keletkezett üres helyekre karikatúrát kellett rajzolni, hogy a nyomtatást végre el tudják kezdeni.

DR – VA: *Az 1985-ös év fordulópont a keleti blokk történelmében. A Szovjetunióban reformszemléletű politikus váltja a korábbi ortodox marxista pártvezetőket. Mihail Gorbacsov megválasztását követően meghirdeti a peresztrojka (az átalakítás) és a glasznoszty (a nyíltság) politikáját, utóbbi a sajtó szabályozására, működésére is kihatott: a korábban megszokott merev keretek bomlásnak indultak. A nyolcvanas évek második felében történt-e valami szemmel látható változás a megyei napilapnál a tájékoztatáspolitikában?*

RG: Természetesen megindult a tűrészhatárok vagy a korlátok bontogatása. Elsősorban oly módon, hogy meddig mehetünk el a témákban. Például a korábban tabuként kezelt bírósági ügyek, amelyek fontosabb személyekhez kötődtek, már megjelenhetnek-e nevekkkel vagy legalább monogrammal? Lehet-e már írni a megyei vállalatoknál megmutatózó gondokról, bajokról, amelyek a hozzá nem értésből vagy a strukturális viszonyokból következtek? Elsősorban a gazdasági rovat érdeme volt az, hogy ezek a témák rendre előkerültek és megjelentek. Emiatt a pártbizottságon előfordult időként „tányércsörgés”.

KS: Egy nagyon nehéz helyzet volt. Az egyik ilyen problémakör a teljes foglalkoztatottság kérdése. A szocializmusban számottevő mértékűt mutatott a kapun belüli munkanélküliség. Amikor ezt elkezdtek boncolgatni, rögtön felmerültek a szociális szempontok, ami viszont egyfajta tabuként mégis korlátozta a gazdasági anomáliák elemzését. Ez a kettőség, a közügyek nyilvánosságának nagyobb szabadságfoka és a politikai tilalmak helyébe lépő társadalmi szempontok korlátozó ereje ezt az időszakot egészen a 1989-ig jellemezte.

DR – VA: *A glasznoszty az információk, a közélet nyilvánosságának, a társadalmi viták bátorításának politikai irányvonala volt. Az új szovjet vezetés 1985-ben hirdette meg a nyitás politikáját, majd 1986. április 26-án bekövetkezett a csernobili atomerőmű-robbanás. Az ezzel kapcsolatos tájékoztatásban a glasznoszty nem működött igazán jól. Volt-e hírzárlat a magyar sajtóban, mit közölhetett a megyei napilap a katasztrófáról?*

RG: A szerkesztőségben egyértelműen megmutatkozott a csernobili tragédiával összefüggésben, hogy a glasznoszty még nem elég erős, és nem hozott eredményt. A régi reflexek rögtön működésbe jöttek: ha baj van, megoldás a hírzárlat, csak óvatosan közöljünk részinformációkat. A Szovjetunióból is így indult a tájékoztatás, és Magyarországon még egy szűrőn átmentek az eseménnyel kapcsolatos információk. A hatalom fokról fokra ismerte el, hogy valóban baj történt, illetve lehetnek egészségügyi kockázatok, következmények nálunk is. Ennek megfelelően a hazai sajtó több lépcsőben közölte az atomerőműben történt balesettel kapcsolatos információkat. Működött az irányított informálás, mert kezdetben azt mondták, hogy semmi gond, később ajánlották, hogy mossuk meg alaposan a gyümölcsöt, aztán többszörösen mossuk meg a salátát, mert így védhetjük meg az egészségünket.

DR – VA: *Az MSZMP-n belüli ortodox és reformkommunista tömörülések közt létrejött megállapodás alapján az 1988. májusi pártértekezleten Kádár Jánost elmozdították a párt éléről, őt Grósz Károly váltotta az első titkári poszton. A szocializmusban alapvetően információs burokból éltek az emberek, a nagyobb tömegeket sokként, de legalább is váratlanul érthették az a hír, hogy Kádár Jánost felmentették. Hogyan tudta tállalni a sajtó az 1988-as pártértekezlet döntéseit?*

KS: Az élet úgy hozta, hogy Kádár Jánosnak „adott” még egy napot a *Kelet-Magyarország*. A májusi pártértekezletről az előzetes anyaga szokásos módon jött ki; ebben az állt, hogy az utolsó napirendi pontban személyi kérdésekről döntenek. Mi ezzel zártuk le az újságban a tudósítást. További tájékoztató anyag hiányában én gyanútlanul „kiengedtem” a lapot, vagyis zöld utat adtam a nyomtatásnak este 23 óra körül, anélkül, hogy a pártértekezlet legfontosabb döntését közöltük volna. Mikor hazamentem és

meghallgattam az éjféli híreket, melyek azzal kezdődtek, hogy Kádár Jánost menesztették, tudtam, hogy óriási szakmai hibát vétettem. Nem mondom, hogy nyugodt éjszakám volt, másnap a munkarendemtől eltérően már reggel 8 órakor bementem a szerkesztőségbe. A főszerkesztő-helyettes délig ordított velem a folyosón, a szobájában s az irodámban is. Vártuk a főnököt, hogy én most pakoljak össze vagy sem, mert az összes hazai napilapban megjelent Kádár János felmentésének híre, csak a *Kelet-Magyarországban* nem. Mikor a főszerkesztő megérkezett, megveregette a vállam és azt mondta, láttam, nem volt időm megvárni a pártértekezlet döntéseiről szóló MTI-anyagot. Úgy tűnt számomra, hogy ekkor már nem kezelték olyan szigorúan a sajtóval kapcsolatos korábbi elvárásokat.

DR – VA: *1985-től egyre láthatóbbá válik az ellenzék önszerveződése, s annak meghatározó eseményei, mint a monori vagy a lakiteleki találkozó. Utóbbin már több megyei értelmiségi is részt vett. Milyen új elvárásokkal, kihívásokkal kellett szembesülniük az újságíróknak a nyolcvanas évek végén?*

KS: A legfontosabb kérdés politikai és szakmai értelemben egyaránt az volt, hogy mi kerüljön a lapba. Amikor az ellenzék elkezdte a vidéki szervezkedést, akkor a tájékoztatási igényekkel kapcsolatban az újságírók egy része elutasító álláspontot foglalt el. Többen azzal érveltek, hogy lehetőleg ne a mi hátunkon kapaszkodjanak fel az ellenzéki személyek és szervezetek. Az volt a korai álláspont, hogy ha a *Kelet-Magyarország* az MSZMP kiadványa, akkor ne az ellenzék propagandájának adjon teret. Ez a hozzáállás viszont nagyon gyorsan megváltozott. A zsigeri ellenállást gyorsan felváltotta a nyitottság. Mondok egy példát. 1989 év elején a főszerkesztő még úgy instruált, hogy az MDF visz egy kis anyagot a gyűlésükről, és azt dugjam már el valahol az ötödik oldalon a többi hír között, csak legyen benne az újságban. Néhány héttel később ezeket az információkat már címes hírekkel lehetett megjelentetni, de még mindig a balesetek és az apróhirdetések között. Néhány hét múlva pedig eljött az, hogy ezek a hírek már a címlapra is kerülhettek és helyszíni tudósítások készültek.

RG: Amikor az ellenzéki szerveződések, civil fórumok létrejöttek, akkor az ezzel kapcsolatos híreket mínuszosként a negyedik vagy ötödik oldalon lehetett leadni. Nagy Imre újratemetése után felgyorsultak az események. Az újonnan létrejövő társadalmi szervezeteket és újjáalakult pártokat már másképp kellett kezelni. 1989 őszétől a *Kelet-Magyarország* már nemcsak egyszerűen a híradás szerepét töltötte be, hanem az ellentétes nézetek számára is teret, fórumot kínált. A nyolcvanas évek közepe, a csendes egyhangúság és az agyonhallgatás korszaka után látványosan gyorsan bekövetkezett a kibeszélés időszaka. A megyei napilap a glasznoszty egyik fontos feladatát is felvállalta, mégpedig a fehér foltok feltárását. A '89-es lapszámokban már sorozatokat közöltünk az olyan elhallgatott eseményekről, mint a málenkij robot, az 1956-os megtorlások. A változásokat a lap impresszumában is feltüntettük: a *Kelet-Magyarország* 1989. szeptembertől Szabolcs-Szatmár társadalmi-politikai napilapjaként jelent meg, ugyanakkor az MSZMP szétesését követően, 1989. október 20. után is az utódpárt, az MSZP vagyontárgyának számított. A változások után az újságírók már az olvasót akarták kiszolgálni és tájékoztatni, nem a propagandista szerepkörét vállalni.

DR – VA: 1989 elejétől elképesztő sebességgel zajlottak a változások. Nyáron a Nemzeti Kerekasztal tárgyalásokon az MSZMP, illetve a megszerveződött ellenzék megállapodott a békés átmenet forgatókönyvéről. A politikai változások mellett a gazdasági környezet is markánsan átalakult. Hogyan alkalmazkodtak az új világhoz az újságírók?

KS: 1989-ben két munkatársunk, Burget Lajos és Tarnavölgyi György előállt azzal, hogy csinálnak egy új periodikát. Április 28-án jelentették meg a *Határ-Szél* című független társasági hetilapot. Meghült bennünk a vér, mert ehhez a döntéshez bátorság kellett, üzleti és politikai szempontokból egyaránt. Ennek az évnek a végén Kopka János, a lap főszerkesztője nyugdíjba ment. A szerkesztőségnek döntenie kellett, hogy ki legyen az új vezető. Az idősebb generáció Angyal Sándor főszerkesztő-helyettést támogatta, benne látta az újság jövőjét. A fiatalabbak pedig úgy vélték, hogy Lányi Botond jobban tudná menedzselni a lapot. Az idősebb kollégák akarata érvényesült. Többen voltunk a szerkesztőségben, akik úgy ítéltük meg, hogy a *Kelet-Magyarország* alapvetően minőségi, de rettenetesen rosszul szerkesztett újság. Viszont tömegek olvasták mint egyetlen hírforrást, főleg a vidéken. Nekünk, akkori fiatal újságíróknak, a kiadvány abban a formátumban már unalmas volt. Szerettünk volna bulvárosabbban, harsányabban megjelenni. De igazából egy új napilapban gondolkodtunk, a *Kelet-Magyarország* konkurenciájaként. Én ebben az időszakban, megragadva a magán gazdasági társaságok alapításának lehetőségét, a Línea néven létrejött olasz-magyar képregénykiadó ügyvezetője lettem. Cégünk hajlandó volt felvállalni egy délutáni napilap kiadását, így többen a *Kelet-Magyarország* szerkesztőségét elhagyva, Lányi Botond vezetésével megalapítottuk a *Nyíri Futár* című délutáni napilapot, amely 1990 március 1-én jelent meg először. A *Nyíri Futár* sajnos üzleti vállalkozásként nem működött jól, egy félévvel később megszűnt. A *Kelet* helyzetét nem rendítette meg a rendszerváltás időszakának lapalapítási láza, mert komoly infrastruktúrával, újságírókkal, háttérrel rendelkezett a piacon. 1990-ben napirendre került a *Kelet-Magyarország* privatizációja. A laptulajdonos MSZP árulta a lapot, és a mi kiadónk is meg akarta venni, tárgyalunk is ebben az ügyben. Az újság ügyesen taktikázott, mert kívárta a kedvezőbb ajánlatokat. Az osztrák tulajdonú, Inform Média néven létrehozott vállalkozás 1991-ben a *Kelet-Magyarország* mellett a Hajdú és a Borsod megyei lapokat is felvásárolta. A megyei napilapok magánosítása teljesen új piaci viszonyokat teremtett. Az Inform Média saját nyomdát hozott létre Debrecenben, megszüntetve ezzel a megyei nyomdák monopolhelyzetét.

DR – VA: *Hogyan tudta a Kelet-Magyarország a kilencvenes években a sajtópiacon végbement változások ellenére a folytonosságot és a piaci pozícióját megőrizni, illetve a többgenerációs olvasói hűséget fenntartani?*

RG: Nem könnyű válaszolni erre a kérdésre. A titok részben a hagyományban keresendő talán, mert a *Kelet-Magyarország* kedvelt lap volt, jó cikkekkel, a hétfégi mellékletek legendás írásokkal, műfaji sokszínűséggel, interjúkkal, tényfeltáró riportokkal. A rendszerváltás idején százezer példányban jelent meg, amivel dobogós volt a megyei lapok piacán. Megvolt ennek az újságnak a pozitív imázsa. Ez még a nyolcvanas és kilencvenes évek fordulóján masszívan hatott. Utána a lapot már az új tulajdonos elképzelése alapján, az olvasói igények figyelembevételével készítették.

KS: Mikor 1985-ben a *Kelet-Magyarország*hoz kerültem, a minőségi újságírás szempontjából az az időszak boldog békeidőnek számított. Komoly rangja volt az újságírásnak és az újságírónak. Emlékszem, érdeklődve olvastuk egymás cikkeit, a közölt írásokról színvonalas szakmai diskurzusokat folytattunk a szerkesztőségben. A *Kelet-Magyarország* olyan alkotóműhely volt, ahol kiváló publicisták dolgoztak. A lapban irodalmi mércével mérve is magas színvonalú írások jelentek meg a hetvenes-nyolcvanas években. Az erős politikai kontroll alatt nem közölhattünk akármit, de ha elmondhattunk valamit, azt magas színvonalon kellett megírni.

RG: Ellenmondás mutatkozik abban, hogy a szocializmus korszakában a *Kelet-Magyarország*, mint minden napilap, a hatalom eszköze és kiszolgálója volt, s közben igényes írásokat közölt. Valóban, az újság politikailag irányított és ellenőrzött sajtóterméknek számított, viszont a propagandát és a propaganda elvárásait alapvetően minőségi szempontok szerint szolgálta ki. A főmunkatárssá válást ki kellett érdemelni, ahhoz teljesítményt kellett letenni az asztalra. Ahhoz, hogy Pál Géza, Balogh József, Lányi Botond, Marik Sándor, Seres Ernő a megyében, akár országosan elismert újságíróvá váljon, az olvasók és a szakma által visszaigazolt, magas színvonalú munkát kellett végezni, és ezt a szerkesztőség – szakmai műhelyként – lehetővé tette.

Kertész Sándor művésztanár – Kisvárdán született

1960-ban. Földrajz-rajz szakos tanárként végzett 1983-ban a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán, majd a Bálint György Újságíró Iskolában szerzett szakmai képesítést. 1985-től a *Kelet-Magyarország* című napilap tördelőszerkesztőjeként dolgozott. A rendszerváltás időszakában Línea Kiadó néven olasz-magyar képregénykiadót alapított, ahol a *Menő Manó*, *Krampusz*, valamint a *Pimpa* című lapok főszerkesztője volt, továbbá az általa vezetett kiadó jelentette meg a *Nyíri Futár* című délutáni napilapot. 1995 és 2000 között a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola könyvkiadójának a vezetője. A képregények hazai történetének egyik legismertebb kutatója, ebben a témakörben eddig öt könyve jelent meg. Jelenleg a debreceni Kós Károly Művészeti Szakgimnázium művésztanára.

NÉVJEGY

Dr. Reszler Gábor történész – A hajdú-bihari megyei Kabán született 1953-ban. A nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán, illetve a Kossuth Lajos Tudományegyetemen szerzett tanári diplomát történelemből és orosz nyelvből. 1997-ben történelemtudományból doktorált. Pályakezdőként a nyíregyházi Jósa András Múzeumban helyezkedett el, ahol 1980-ig történész-muzeológusként dolgozott. 1980 és 1986 között a Szabolcs-Szatmár megyei napilap, a *Kelet-Magyarország* kulturális rovatának főfoglalkozású munkatársa volt. 1986-tól a Bessenyei György Tanárképző Főiskolán, illetve jogutód intézményében, a Nyíregyházi Egyetemen oktatta a kora újkori és a XX. századi egyetemes történetet. 2011-től lett a Történettudományi Tanácsék vezetője. 2017-től nyugdíjas. Kutatóként a XIX. és XX. századi társadalmak jellemzői és a mentalitástörténet problémái foglalkoztatják.